

หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นทางการบริหารเภสัชกิจ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม

1. รหัสหลักสูตร CPAT210

2. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นทางการบริหารเภสัชกิจ การวิเคราะห์ และพยากรณ์ความต้องการ และการวางแผนกำลังคนเภสัชกร

ชื่อภาษาอังกฤษ Short Course Training Program in Pharmacy Administration on Pharmacist Workforce Demand Analysis, Forecasting and Planning

3. ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อภาษาไทย ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม (การวิเคราะห์ และพยากรณ์ความต้องการ และการวางแผนกำลังคนเภสัชกร)

ชื่อภาษาอังกฤษ Certificate in Pharmacy Administration (Pharmacist Workforce Demand Analysis, Forecasting and Planning)

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย

5. ปรัชญาหลักสูตร

การบริหารเภสัชกิจมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดเวลา การปฏิบัติต้องอาศัยความรู้และทักษะการบูรณาการเภสัชศาสตร์ร่วมกับศาสตร์สาขาอื่นในการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยและประชาชนให้สามารถเข้าถึงยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพเมื่อต้องการและมีการใช้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย ภายใต้สภาเภสัชกรรม ตระหนักถึงความเป็นพลวัตของบทบาทเภสัชกรในการจัดการอุปสงค์และอุปทานด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าเภสัชกรรมในระบบสุขภาพ ต้องทำงานร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์และประชาชน อีกทั้งการจัดการผลิตภัณฑ์สุขภาพ การบริการสุขภาพ รวมถึงข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นผลให้เภสัชกรผู้ปฏิบัติในบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน มีความจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านบริหารเภสัชกิจอย่างต่อเนื่อง จักเป็นประโยชน์ให้ระบบยาและสุขภาพมีการพัฒนาไปอย่างมั่นคง เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคมต่อไป

การวางแผน และการพยากรณ์กำลังคนเภสัชกรเป็นศาสตร์หนึ่งในการบริหารเภสัชกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าระบบสาธารณสุขมีจำนวนเภสัชกรที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป เมื่อบทบาทของเภสัชกรขยายตัวไปมากกว่าการจ่ายยาแบบดั้งเดิม ยังไปรวมถึงการให้คำปรึกษาผู้ป่วย การจัดการบำบัดด้วยยา และการทำงานเป็นส่วนหนึ่งในทีมบุคลากรสาธารณสุข การคาดการณ์และaddressความต้องการกำลังคนในอนาคตจึงเป็นสิ่งสำคัญ หลักสูตรที่มุ่งเน้นการวางแผนและการพยากรณ์กำลังคนด้านเภสัชกรจะช่วยให้ นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลกำลังคน คาดการณ์ความต้องการในอนาคต และพัฒนากลยุทธ์เพื่อรักษาเภสัชกรให้มีจำนวนที่เพียงพอ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรสาธารณสุขสามารถให้การดูแลทางเภสัชกรรมที่ครอบคลุม ปรับปรุงผลลัพธ์ของผู้ป่วย และยกระดับสุขภาพของประชาชน

นอกจากนี้ การวางแผนและการพยากรณ์กำลังคนด้านเภสัชกรที่มีประสิทธิภาพยังมีส่วนช่วยในการรักษาความยั่งยืนและประสิทธิภาพของระบบสาธารณสุข การพยากรณ์ที่แม่นยำช่วยในการบริหารจัดการกำลังคนเภสัชกร ป้องกันการขาดแคลนหรือมีจำนวนเภสัชกรมากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและคุณภาพการบริการที่ลดลง หลักสูตรนี้ยังครอบคลุมถึงข้อกำหนดทางกฎระเบียบ การศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคเภสัชกรรม ด้วยความเข้าใจในปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ นักศึกษาจะสามารถสร้างแผนกำลังคนซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านนโยบายและสนับสนุนการเติบโตทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ท้ายที่สุดแล้ว หลักสูตรนี้เตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนในการจัดการกำลังคนเภสัชกร ทำให้เกิดระบบสาธารณสุขมีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชากรได้เป็นอย่างดี

วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมการบริหารเภสัชกิจระยะสั้นนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมสถาบันหลักและสถาบันสมทบในการจัดทำโครงการฝึกอบรมด้านการบริหารเภสัชกิจเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและความเชี่ยวชาญให้แก่เภสัชกรต่อไป

6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับหลักการ และการปฏิบัติในการวิเคราะห์ การพยากรณ์ และการวางแผนกำลังคนด้านเภสัชกร ครอบคลุมแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการประเมินและคาดการณ์ความต้องการกำลังคน เพื่อให้มั่นใจว่ามีกำลังคนด้านเภสัชกรที่เพียงพอและมีความสามารถในการตอบสนองความต้องการด้านสาธารณสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

7. กำหนดการเปิดอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม 4.5 เดือน

8. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

8.1. ระบุความเชี่ยวชาญอย่างน้อย 1 ด้าน

- ☐ ด้านการจัดการนวัตกรรมด้านยา
- ☒ ด้านการจัดการระบบอุปทานด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- ☐ ด้านการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพและการจัดการสิทธิประโยชน์ของประชาชนทางเภสัชกรรม
- ☐ ด้านเภสัชสารสนเทศและการจัดการข้อมูล
- ☐ ด้านการออกแบบระบบและบริหารนโยบายด้านยาและสุขภาพ

8.2. ระบุ Core competency, CC ของหลักสูตร (LEAD) เมื่อเรียนหลักสูตรนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

- ☒ **Lead & Entrepreneurship:** design thinking, critical thinking, analytical thinking, system thinking, problem solving
- ☒ **Professional Liaison:** professional presentation, negotiation, policy communication
- ☒ **Envision global perspective:** work with multiprofessional workforce, international standards and practice
- ☒ **Professional Anchor:** ethical conducts, mentorship, governance
- ☒ **Digital Transformation:** digital literacy, data-driven management

8.3. ระบุ Functional competency, FC เมื่อเรียนหลักสูตรนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

FC1: เข้าใจหลักการและความสำคัญของการวิเคราะห์และการวางแผนกำลังคนด้านเภสัชกร

FC2: พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลกำลังคนด้านเภสัชกร

FC3: เรียนรู้วิธีการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนด้านเภสัชกร

FC4: สร้างแผนกำลังคนด้านเภสัชกรที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของระบบสาธารณสุข

FC5: เรียนรู้การจัดการความท้าทาย และวางกลยุทธ์ในการดำเนินการตามแผนกำลังคนด้านเภสัชกร

9. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

- 9.1. เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- 9.2. เป็นเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐ หรือ เอกชน
- 9.3. มีประสบการณ์ทำงาน ไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 9.4. มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้และทักษะไปขับเคลื่อนเพื่อพัฒนางานที่เภสัชกรรับผิดชอบ
- 9.5. สามารถเข้ารับการอบรมและทำงานส่งได้ตลอดหลักสูตร

10. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน และหน่วยงานต้นสังกัดมีหนังสือให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้เข้ารับการอบรม

11. โครงสร้างหลักสูตร

11.1. ระยะเวลาการฝึกอบรม

ไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต แบ่งเป็นภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต (30 ชั่วโมง) ปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต และ ฝึกปฏิบัติวิชาชีพไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต (รวมกันไม่น้อยกว่า 510 ชั่วโมง)

11.2. การวัดผลการฝึกอบรมประกอบด้วย

การประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม และ/หรือการนำเสนอผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ/หรือการประเมินทักษะการฝึกปฏิบัติ และ/หรือการสอบข้อเขียน

การประเมินผลงานพิจารณาจาก

1) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ที่ได้รับมอบหมาย	60%
2) การนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย	20%
3) การมีส่วนร่วม และการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	20%

LEAD competency/Functional competency	วิธีการวัดผลประเมินผล
LEAD: design thinking, critical thinking, analytical thinking, system thinking, problem solving	อภิปราย กรณีศึกษา ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
L: professional presentation, negotiation, policy communication	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย และการนำเสนอเชิงนโยบาย
E: work with multiprofessional workforce, international standards and practice	กรณีศึกษา การอภิปราย
A: ethical conducts, governance, mentorship	กรณีศึกษา การอภิปราย
D: digital literacy, data-driven management	กรณีศึกษา, งานที่ได้รับมอบหมาย
FC1: เข้าใจหลักการและความสำคัญของการวิเคราะห์และการวางแผนกำลังคนด้านเภสัชกร	การอภิปราย และงานที่ได้รับมอบหมาย
FC2: พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลกำลังคนด้านเภสัชกร	กรณีศึกษา และงานที่ได้รับมอบหมาย
FC3: เรียนรู้วิธีการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนด้านเภสัชกร	กรณีศึกษา และงานที่ได้รับมอบหมาย
FC4: สร้างแผนกำลังคนด้านเภสัชกรที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของระบบสาธารณสุข	กรณีศึกษา และงานที่ได้รับมอบหมาย
FC5: เรียนรู้การจัดการความท้าทาย และวางกลยุทธ์ในการดำเนินการตามแผนกำลังคนด้านเภสัชกร	การอภิปราย และงานที่ได้รับมอบหมาย

11.3. การสำเร็จการฝึกอบรม

สถาบันหลักเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการฝึกอบรม ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากวิทยาลัยการ
บริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย

- 1) ได้คะแนนรวมอย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด
- 2) มีระยะเวลาการเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

11.4. ระยะเวลาการฝึกอบรม

4.5 เดือน ระหว่าง พฤศจิกายน 2567 – มีนาคม 2568

11.5. อัตราค่าลงทะเบียน

- เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งหลักสูตร 25,000 บาท/ท่าน
- เข้าร่วมเฉพาะภาคบรรยาย module (3 ชั่วโมง) module ละ 1,000 บาท/ท่าน

11.6. กำหนดการเรียนการสอน

วันที่	เนื้อหา	ชั่วโมง			ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติการ	ฝึกปฏิบัติ*	
29 พ.ย.67 9.00-12.00	Module 1: Introduction to Pharmacist Workforce Planning ■ Importance of Pharmacist Workforce Planning ■ Key Concepts and Terminologies ■ Overview of Pharmacist Workforce Challenges and Trends ■ Role of Workforce Planning in Healthcare System Performance	3			อาจารย์พิเศษ, ผศ. รุ่งเพชร และ คณาจารย์
29 พ.ย.67 13.00-16.00	Module 2: Policy, Regulation, and Ethics in Pharmacist Workforce Planning ■ Policy Frameworks for Pharmacist Workforce Planning ■ Regulatory Considerations and Compliance ■ Ethical Issues in Workforce Planning	3			อาจารย์พิเศษ, รศ.นุศราพร และ คณาจารย์

วันที่	เนื้อหา	ชั่วโมง			ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติการ	ฝึกปฏิบัติ*	
	Promoting Diversity and Inclusion in the Pharmacist Workforce				
6,13 ธ.ค.67 9.00-16.00	Module 3: Job Analysis for Pharmacy Workforce - Standard job analysis frameworks - Performance Standards - Job outcome identification - Selecting the optimal Job framework	6	6	120	ผศ.รุ่งเพ็ชร และ คณาจารย์
20 ธ.ค.67 9.00-16.00	Assignment 1 Job analysis: review and progress presentation		6		คณาจารย์
10,17 ม.ค.68 9.00-16.00	Module 4: Pharmacist Workforce Data Collection and Analysis - Types of Pharmacist Workforce Data - Data Sources and Collection Methods - Analyzing Workforce Supply and Demand - Tools and Techniques for Workforce Data Analysis	6	6	160	ผศ.กุลจิรา และ คณาจารย์
31 ม.ค.68 9.00-16.00	Assignment 2: Data collection tools and planning review		6		คณาจารย์
14 ก.พ.68 9.00-16.00	Assignment 3: Data collection progress presentation		6		คณาจารย์
28 ก.พ.68 9.00-16.00	Assignment 4: Data analysis and primary result		6		คณาจารย์
7 มี.ค.68 9.00-16.00	Module 5: Forecasting Pharmacist Workforce Needs - Principles of Workforce Forecasting - Quantitative Methods for Workforce Forecasting	6		96	ผศ.กุลจิรา และ คณาจารย์

วันที่	เนื้อหา	ชั่วโมง			ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติการ	ฝึกปฏิบัติ*	
	- Qualitative Methods and Expert Judgment - Scenario Planning and Modeling				
14 มี.ค.68 9.00-16.00	Assignment 5: Final result review and presentation		6		คณาจารย์
21 มี.ค.68 9.00-16.00	Module 6: Strategic Pharmacist Workforce Planning - Developing Pharmacist Workforce Plans - Aligning Workforce Plans with Healthcare System Goals - Addressing Skill Gaps and Workforce Distribution - Implementing and Monitoring Workforce Plans	3	3	96	นพ.ทศนกร และ คณาจารย์
28 มี.ค.68 9.00-12.00	Assignment 6: Workforce planning presentations and review		3		คณาจารย์
28 มี.ค.68 13.00-16.00	Module 7: Challenges and Future Directions - Challenges in Pharmacist Workforce Planning and Implementation - Innovations and Best Practices - Future Trends in Pharmacist Workforce Planning - Preparing for Uncertainties and Health Crises	3			นพ.ทศนกร และ คณาจารย์
	จำนวนชั่วโมงรวม	30	48	472	

(*ฝึกปฏิบัติ: การทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ข้อมูล และบริบทในสถานที่ทำงานจริง)